

מערך שיעור שם ונר לחינוך המיוחד: תכנון, ביצוע והערכה

כתב ותכנן: יוסי אברהם – מחנך כיתה ללקויי שמיעה ומומחה להוראת השואה בחינוך המיוחד.
יעוץ והדרכה: ד"ר אורית שלו – מדריכת חינוך מיוחד.

מטרות כלליות: (פירוט על פי תחומים)

- בתחום הקוגניטיבי: הבנת משמעותו של הדלקת נר זכרון "נר ושם" ביום הזכרון לשואה ולגבורה.
- בתחום הרגשי: הכרת אדם שנספה בשואה והבנה שכולנו ערבים זה לזה.
- בתחום החברתי: הרחבת מעגל הזכרון

המקורות להכנת השיעור :

- **ברמת תלמיד:** סרטון מעמותת שם ונר, סרטונים לצפייה,
- **ברמת מורה-סטודנט:** אתר עמותת שם ונר להבנת הרציונאל,

יעדים (מטרות אופרטיביות)	הזדמנויות למידה				אמות מידה להערכה
	תכנים ומושגים	פעילויות	עזרים	דרכי הוראה	
התלמיד יכיר את המושג זכרון ויבין כי זכרון אישי קשור לרגש ולמשמעות עבור הזוכר	זכרון	פתיחת שיעור: התלמידים ישאלו על זכרון אישי משמעותי עבורם ומה מעורר אותו (ריח, צליל, תמונה, טעם, רגש). לדוגמה: יום ראשון בכתה א ; חויה עם סבא וסבתא/הורים ; הזכרון הראשון שלי	לוח כיתה	דיון במליאה	שיתוף פעולה במהלך הדיונים והפעילויות.
התלמיד יבין את הדומה והשונה בין זכרון אישי לבין זכרון קולקטיבי, חברתי, לאומי	זכרון אישי זכרון קולקטיבי זכרון חברתי זכרון לאומי	גוף שיעור: <u>פעילות א'</u> - אם אנו רוצים לחלוק זכרון אישי - איך אנחנו עושים זאת? (סיפור, כתיבה, תמונה, שיר, סרט) התלמידים יתבקשו לשתף בזכרון אישי באמצעות ציור, שיר, סיפור כתוב וכדומה.	חומרי אומנות נייר כלי כתיבה מחשב/ אייפד	דיון במליאה עבודה פרטנית על הבעת זכרון משמעותי באמצעים שונים	יצירת תוצר אישי על זכרון - הבעת זכרון אישי באמצעות ציור, כתיבה, שיר, תמונה וכדומה.
התלמיד יכיר שימושים שונים בנורות במרחב הציבורי		<u>פעילות ב'</u> - באיזה אופן אנו מביעים, משתפים ומנחילים זכרון קולקטיבי-חברתי-לאומי? (חגים, טקסים, ספרים - הגדה של פסח, סרטים, אתרי אינטרנט	לוח כיתה	דיון במליאה	

הבעת תובנה שלנר תפקיד ומשמעות בהבעת אבל אישי ובהבעת הזדהות ואבל במרחב הציבורי (באיזה אירוע אחר ניתן להשתמש בנרות על מנת להביע אבל / זכרון?)	דיון בקבוצות לאחר צפייה בסרטונים שונים בהם מביעים הזדהות וזכרון באמצעות הדלקת נרות הצגת תובנות לגבי משמעות הנרות במליאה דיון במליאה	סרטונים: ✓ קהל מדליק נרות בהופעה ✓ תלמידים מדליקים נרות לזכרו של שמעון פרס ✓ ילדי הנרות - נרות זכרון בככר לאחר רצח יצחק רבין לוח כיתה	<u>פעילות ג'</u> – מה המשמעות של הנרות בסרטון? (קהל מדליק נרות בהופעה) במה זה שונה מהשימוש בנרות בסרטונים הבאים? (שמעון פרס, יצחק רבין) הקבוצות יציגו תובנות במליאה - המורה תכתוב בשיתוף התלמידים על הלוח התובנות.	זיהוי שם של אדם שנספה בשואה והכרת סיפורו.	התלמיד יבין את האופן שבו נר זכרון מאפשר לזכור אדם שנספה בשואה הן במרחב הפרטי/ אישי והן במרחב הציבורי ובזכרון החברתי / הלאומי / הקולקטיבי
- כניסה לאתר שם ונר וחיפוש מידע לגבי אנשים ידועים שניספו בשואה (אנה פרנק, יאנוש קורצ'אק, וכדומה) - כניסה לאתר שם ונר וזיהוי האפשרות להוספת שם למאגר השמות הנמצא באתר.	דיון במליאה		<u>פעילות ד'</u> - המורה תספר על הדלקת נר זכרון כאמצעי אוניברסלי של הבעת אבל וכן על משמעותו במסורת היהודית. המורה תסביר לתלמידים במסורת היהודית נר הזכרון מסמל את נשמת האדם: "נר ה' נשמת אדם" (ספר משלי, פרק כ', פסוק כז') ונוהגים להדליקו ביום הזכרון לנפטר. המורה תקרין הסרט על הדלקת נר זכרון על קברו של אוסקר שינדלר המורה תשאל את התלמידים: "אוסקר		

• הדלקת נר אישי בטקס יום הזכרון לשואה ולגבורה בבית הספר או בבית – וסיפור על חייו של הנספה	עבודה בקבוצות – שוני ודמיון בין הנרות: - עיצוב - ממדים - שם, תמונה - ברקוד הדגמה במליאה נרות זכרון מ"שם ונר" (נר לכל תלמיד). עבודה בקבוצות / עבודה פרטנית	סרטון ✓ הדלקת נר זכרון על קברו של אוסקר שינדלר	שינדלר לא היה יהודי. מדוע מדליקים על קברו נר נשמה? " לאחר מכן תכתוב המורה על הלוח (לתלמידים שקוראים) משפט שכתב אדם שנספה בשואה: "הייתי רוצה שיהיה אדם, שיזכור שהייתי אדם והיה לי שם" המורה תציג את הנרות לתלמידים במליאה ותשאל אותם "האם יש הבדל בין הנרות?" התלמידים ככל הנראה יאמרו שאין הבדל מכיוון שהם לא רואים את הנרות מקרוב. תלמידים ישבו בקבוצות המורה תחלק נר לכל תלמיד 1. המורה תבקש מהתלמידים לבחון נרות של תלמידים אחרים בקבוצה ולמצוא את השוני והדמיון בין הנרות השונים. 2. קבוצות תצגנה תובנות במליאה – לכל איש יש שם ולכל אדם יש סיפור 3. המורה תיקח נר אחד ותסרוק אותו על ידי אייפד או טלפון ותראה לתלמידים שלכל אדם יש סיפור חיים משלו.		
--	--	--	--	--	--

			4. התלמידים יתנסו בסריקת הברקוד ויראו שכל נר מציג אדם אחר עם שמו ומידע על חייו (קריאת הטקסט תעשה בהתאמה לכל אוכלוסייה וליכולת של כל תלמיד) 5. תלמידים בוגרים יתבקשו לבחון את האתר ולהציג את האפשרויות המוצעות בו (הוספת שם, הדפסת מעטפת לנר נשמה וכדומה)	
		סמרטפונים או אייפדים לסריקת QR		

			<u>סיכום:</u> 1. המורה תשאל את התלמידים על הנלמד ביחידה ואיך הם יכולים להרחיב את מעגל הזיכרון 2. התלמידים ייקחו את הנר הביתה וידליקו אותו יחד עם המשפחה ביום הזיכרון לשואה ולגבורה. 3. המלצה: יום אחרי שהתלמידים חוזרים מבית ספר לאפשר להם לספר על חווית הדלקת הנר בביתם.		
--	--	--	---	--	--